

Το φάρμακο της Υγείας

Δυόμισι περίπου χρόνια από την εφαρμογή του ΓεΣΥ και δύο από την έναρξη της παγκόσμιας υγειονομικής κρίσης, η οποία πιέζει διεθνώς τα συστήματα υγείας, τίθεται το ερώτημα αν έχουν επιλυθεί τα όποια προβλήματα είχαν παρουσιαστεί με τα φάρμακα. Η γενική πεποίθηση είναι πως, παρόλο που διανύουμε ήδη τη δεύτερη φάση του συστήματος υγείας, πρέπει να γίνουν πολλά ακόμα για να μιλάμε για επιτυχή εφαρμογή. Για τις εκκρεμότητες που ακόμα υπάρχουν σχετικά με τα φάρμακα, τις ανησυχίες αλλά και τις δράσεις που λαμβάνουν αντίστοιχα ο Σύνδεσμος Φαρμακευτικών Εταιρειών Κύπρου (ΣΦΕΚ) και η Κυπριακή Ένωση Φαρμακευτικών Εταιρειών Έρευνας και Ανάπτυξης (ΚΕΦΕΑ), μιλούν οι πρόεδροί τους Χρίστος Χατζηπαναγής και Κυριάκος Μικέλλης.

ΚΕΙΜΕΝΟ ΜΑΡΙΑ ΜΙΧΑΗΛ

ΧΡΙΣΤΟΣ ΧΑΤΖΗΠΑΝΑΓΗΣ
πρόεδρος Σύνδεσμου
Φαρμακευτικών Εταιρειών Κύπρου
(ΣΦΕΚ)

**ΠΟΛΛΕΣ ΟΙ
ΕΚΚΡΕΜΟΤΗΤΕΣ**

Παρόλο που έχουν παρέλθει

δυόμισι χρόνια από την αρχή της υλοποίησης του ΓεΣΥ και ήδη βρισκόμαστε στη δεύτερη φάση, η οποία αφορά ενδο-νοσοκομειακή περίθαλψη και στον τομέα των φαρμάκων όλες τις θεραπείες για χρόνιες παθήσεις, δυστυχώς ακόμη υπάρχουν πολλά να γίνουν για να μπορούμε να μιλάμε για επιτυχή υλοποίηση. Καταρχάς, δυστυχώς, ακόμη εκκρεμεί η οριστικοποίηση και υπογραφή των συμφωνιών μεταξύ ΟΑΥ και φαρμακευτικών εταιρειών, μέσω των οποίων θα ρυθμίζονται τα θέματα εκείνα που αφορούν στη διάθεση και στη διακίνηση των φαρμάκων εντός του ΓεΣΥ. Ακόμη, δεν είναι όλα τα φάρμακα διαθέσιμα για συνταγογράφηση από την ιατρική κοινότητα και δυστυχώς δεν υπάρχει ακόμα απρόσκοπτη πρόσβαση των ασθενών στις ενδεδειγμένες γι' αυτούς θεραπείες. Η επικαιροποίηση και εφαρμογή πρωτοκόλλων στη βάση διεθνών επιστημονικών δεδομένων δεν έχει ακόμα υλοποιηθεί, με αποτέλεσμα ο Κύπριος ασθενής να στερείται του δικαιώματος της καλύτερης δυνατής γι' αυτόν θεραπείας.

ΟΙ ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ ΤΟΥ ΣΦΕΚ

Ο σύνδεσμός μας βρίσκεται σε ανοικτό διάλογο με όλους τους εμπλεκόμενους φορείς και κα-

ταθέτει συνεχώς εισηγήσεις και προτάσεις με απώτερο σκοπό τη διαμόρφωση πολιτικής με μακρόπνοο προσανατολισμό για ένα αποτελεσματικό και βιώσιμο σύστημα υγείας. Αναγνωρίζοντας τη σημασία του φαρμάκου στον τομέα της δημόσιας υγείας, ως του σημαντικότερου αγαθού που προάγει αξιοπρεπείς συνθήκες περίθαλψης για τον πολίτη και εξασφαλίζει ένα βιώσιμο σύστημα υγείας, ο σύνδεσμός μας θεωρεί ότι ο προϋπολογισμός που αναλογεί στον τομέα θα πρέπει να συνάδει με τον ευρωπαϊκό μέσο όρο, κάτι το οποίο, δυστυχώς, στην περίπτωση της χώρας μας δεν ισχύει. Στηρίζουμε την προοδευτική αύξηση των θεραπειών χαμηλότερου κόστους (off patent και γενόσημα) έτσι ώστε να περιοσθούν πόροι για την αποζημίωση νέων καινοτόμων τεχνολογιών υγείας, που αδιαμφισβήτητα θα προσφέρουν καλύτερη προστιμική στους χρόνιους ασθενείς.

ΕΜΠΛΟΥΤΙΣΜΟΣ ΚΑΤΑΛΟΓΟΥ

Το ζήτημα με τις ελλείψεις φαρμάκων, όπως παρουσιάστηκε στα αρχικά στάδια του ΓεΣΥ, έχει επαρκώς επιλυθεί μιας και τώρα οι εταιρείες έχουν αρκετή πληροφόρηση αναφορικά με τις ανάγκες

της φαρμακευτικής αγοράς που αφορά στην πρώτη φάση του ΓεΣΥ και μπορούν με μεγαλύτερη ακρίβεια να προγραμματίσουν και να διαχειριστούν την εφοδιαστική αλυσίδα. Παραμένουν κάποιες ελλείψεις φαρμάκων που αφορούν στη δεύτερη φάση του ΓεΣΥ, οι οποίες και αναμένουμε να περιοριστούν όταν θα ξεκαθαριστεί πλήρως ο τρόπος διάθεσης των φαρμακευτικών σκευασμάτων της φάσης αυτής και οι εταιρείες θα αναλάβουν ενεργή συμμετοχή στον προγραμματισμό και στη διακίνησή τους. Το πλέον σημαντικό όμως είναι ο περαιτέρω εμπλουτισμός του Καταλόγου Φαρμακευτικών Προϊόντων (ΚΦΠ) του ΓεΣΥ, έτσι ώστε όλες οι διαθέσιμες θεραπείες να μπορούν να συνταγογραφηθούν από την ιατρική κοινότητα, με βάση θεραπευτικά πρωτόκολλα που συνάδουν με τις διεθνείς κατευθυντήριες οδηγίες.

ΥΠΕΡ ΤΟΥ ΑΣΘΕΝΟΥΣ

Δεδομένου του γεγονότος ότι στο ΓεΣΥ το επίκεντρο είναι ο ασθενής, πρέπει να αναπτυχθούν οι πολιτικές και οι διαδικασίες εκείνες οι οποίες θα επιτρέπουν την πρόσβαση

του κάθε ασθενούς στις ενδεδειγμένες γι' αυτόν θεραπείες. Για να επιτευχθεί αυτό, είναι ανάγκη η Συμβουλευτική Επιτροπή Φαρμάκων - η οποία σύμφωνα με τη δική μας γνώμη θα πρέπει να έχει ανεξάρτητο χαρακτήρα - να αξιολογεί τα νέα φαρμακευτικά σκευάσματα και να συμβουλεύει τον ΟΑΥ για τον τρόπο ένταξης και διάθεσής τους εντός του συστήματος, λαμβάνοντας υπόψη κατευθυντήριες οδηγίες και πρωτόκολλα με βάση τα διεθνή δεδομένα και πρακτικές. Η Συμβουλευτική Επιτροπή Αποζημίωσης Φαρμάκων κρίνεται επίσης ως υψίστης σημασίας, μιας και έχει τον ρόλο να διαπραγματεύεται με τις φαρμακευτικές εταιρείες και να εντάσσει τα προϊόντα της δεύτερης φάσης, η οποία περιλαμβάνει και νέες καινοτόμες θεραπείες στο σύστημα με συμφωνίες ελεγχόμενης εισόδου.

Η ΠΑΝΔΗΜΙΑ ΠΙΕΖΕΙ

Αναμφίβολα ο covid-19 έχει επιφέρει μεγάλες πιέσεις στα συστήματα υγείας σ' ολόκληρο τον κόσμο. Η Κύπρος δεν θα μπορούσε να αποτελεί εξαίρεση. Η πανδημία έχει αντλήσει σημαντικούς πόρους από το σύστημα υγείας της Κύπρου, στην προσπάθεια που γίνεται για τη φροντίδα όλων των συμπολιτών μας που έχουν νοσήσει αλλά και λόγω των μέτρων που λήφθηκαν για τον περιορισμό της εξάπλωσης και την αντιμετώπισή της. Η φαρμακοβιομηχανία έχει σίγουρα ένα πολύ σημαντικό ρόλο να διαδραματίσει τόσο αναφορικά με τη διαχείριση της νόσου όσο και με την ανάπτυξη εμβολίων και θεραπειών. Μέσα σ' αυτό το

πλαίσιο στόχος μας παραμένει η συνεχής παρακολούθηση των εξελίξεων τόσο σε τοπικό όσο και σε διεθνές επίπεδο ως επίσης και η διασφάλιση της σωστής λειτουργίας των αλυσίδων εφοδιασμού για να αποτραπεί οποιαδήποτε ελλείψη στην αγορά φαρμάκων.

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΜΙΚΕΛΛΗΣ,

πρόεδρος Κυπριακής Ένωσης Φαρμακευτικών Εταιρειών Έρευνας και Ανάπτυξης (ΚΕΦΕΑ)

ΕΝΤΟΝΗ ΑΝΗΣΥΧΙΑ

Κάποια από τα αρχικά προβλήματα όσον αφορά τα φάρμακα, κυρίως σε σχέση με την πρώτη φάση του ΓεΣΥ, έχουν ρυθμιστεί. Εξακολουθούν, ωστόσο, να υφίστανται σημαντικές εκκρεμότητες, κυρίως σε ό,τι αφορά τη δεύτερη φάση αλλά και τη λειτουργία του συστήματος γενικότερα. Η μη ρύθμιση των εκκρεμοτήτων αυτών δημιουργεί έντονο αίσθημα ανησυχίας σε σχέση με το πώς θα εξελιχθεί η όλη κατάσταση. Επιδίωξη του ΚΕΦΕΑ είναι να διαμορφωθεί ένα επιχειρησιακό περιβάλλον που να επιτρέπει την πρόσβαση των ασθενών στις θεραπείες που χρειάζονται, όταν τις έχουν ανάγκη, χωρίς ταλαιπωρία.

ΕΛΛΕΙΨΕΙΣ ΣΤΗΝ ΕΕ

Θα πρέπει να γίνει κατανοητό πως οι ελλείψεις φαρμάκων αποτελούν ευρωπαϊκό ζήτημα, που δύσκολα επιλύεται στην ολότητά του, καθώς επηρεάζεται από σημαντικούς αστάθμητους παράγοντες, όπως η πανδημία, η αυξημένη ζήτηση και η μειωμένη ύπαρξη πρώτων υλών. Ταυτόχρονα, δυσκολίες προκύπτουν από ποιοτικά προβλήματα, που επιβάλλουν την καταστροφή κάποιων παρτίδων φαρμάκων, όπως

και από την ανάγκη παρουσίας ξεχωριστής συσκευασίας για κάθε χώρα. Ωστόσο, η κατάσταση είναι σαφώς καλύτερη από ό,τι ήταν στα αρχικά στάδια εφαρμογής του ΓεΣΥ. Αυτό που θα βοηθήσει στον περαιτέρω περιορισμό των ελλείψεων είναι η ενοποίηση της αγοράς και η ανάληψη της ευθύνης διαχείρισης όλων των φαρμάκων - παρακολούθηση κατανάλωσης, διατήρηση αποθεμάτων, διακίνηση - από τις εταιρείες.

Η ΔΕΥΤΕΡΟΒΑΘΜΙΑ ΠΑΣΧΕΙ

Στην πρωτοβάθμια φροντίδα υγείας υπάρχουν περισσότερες επιλογές σε επίπεδο φαρμάκων, γεγονός που είναι σημαντικό για τους ασθενείς, ωστόσο σε ό,τι έχει να κάνει με τη δευτεροβάθμια, η κατάσταση δεν έχει αλλάξει. Έστω και με καθυστέρηση, αναμένουμε την εφαρμογή όσων έχουν συμφωνηθεί σε σχέση με τις συμφωνίες ελεγχόμενης ένταξης φαρμάκων, όπως και την υιοθέτηση κατευθυντήριων οδηγιών στη βάση των διεθνών προτύπων. Παράλληλα, θα πρέπει από εδώ και πέρα να τηρηθούν τα συμφωνημένα χρονοδιαγράμματα.

ΕΚΚΡΕΜΟΥΝ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ

Σε αυτή την φάση θεωρούμε αναγκαία και δίχως άλλη καθυστέρηση την εφαρμογή των προνοιών της νομοθεσίας,

όπως και των όσων έχουν συμφωνηθεί στο πλαίσιο του μνημονίου που έχει υπογράψει πριν από την

ένταξη του συστήματος μεταξύ Υπουργείου Υγείας, ΟΑΥ και φορέων της φαρμακοβιομηχανίας. Εάν χρειάζεται να αλλάξει ή να βελτιωθεί κάτι, αυτό πρέπει να γίνει μετά από διαβούλευση και εμπλοκή όλων των ενδιαφερόμενων φορέων.

ΜΠΡΟΣΤΑ Η ΦΑΡΜΑΚΟΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ

Η πανδημία έχει επηρεάσει την καθημερινότητα όλων, επιφέροντας αλλαγές σε όλους τους τομείς δραστηριοποίησης. Η φαρμακευτική βιομηχανία και ιδιαίτερα ο τομέας έρευνας και ανάπτυξης νέων φαρμάκων και εμβολίων κλήθηκε να διαχειριστεί νέες προκλήσεις και ευθύνες, στις οποίες κρίνοντας εκ του αποτελέσματος, με συνοδοιπόρο την επιστήμη, ανταποκρίθηκε επιτυχώς. Σημαντικός αριθμός εμβολίων και φαρμάκων έχουν εγκριθεί και χρησιμοποιούνται στη μάχη αντιμετώπισης της covid-19. Παράλληλα, η βιομηχανία κατάφερε να ανταποκριθεί στις απαιτήσεις όλων των χωρών και συνέχισε τον εφοδιασμό σε φάρμακα χωρίς σημαντικά προβλήματα.

ΕΠΙΒΑΛΛΟΝΤΑΙ ΑΛΛΑΓΕΣ

Η κατάσταση στον χώρο της υγείας και ευρύτερα είναι συνεχώς μεταβαλλόμενη. Ευελπιστούμε πως θα προχωρήσει η εφαρμογή του νέου συστήματος αποζημίωσης των φαρμάκων εντός ΓεΣΥ όπως και η σύσταση Εθνικής Φαρμακευτικής Αρχής.

Αν υιοθετηθούν οι δύο αυτές μεγάλες αλλαγές τότε θα βρεθούμε ένα βήμα πιο κοντά στο τι ισχύει σε ευρωπαϊκό επίπεδο.